

Naar een gemeente die jonge mantelzorgers ondersteunt

Jonge mantelzorgers zijn kinderen en jongeren tot 24 jaar die opgroeien met een zieke ouder, broer of zus. Er kan sprake zijn van een lichamelijke ziekte of beperking, een psychische/psychiatrische aandoening of verslavingsproblematiek, of van een verstandelijke beperking. Meestal gaat het om thuiswonende kinderen die samenwonen met het zieke gezinslid. De relatief hoge leeftijdsgrens van 24 jaar wordt gehanteerd omdat problemen ook kunnen ontstaan in de overgang naar zelfstandigheid. Ten minste een kwart van alle jeugdigen van 12-15 jaar geeft in recente jeugdmonitoren aan dat zij opgroeien met zorg in de thuissituatie. Decentralisatie en extramuralisatie van de zorg vergroten de kans op overbelasting van jonge mantelzorgers.

Waar lopen jonge mantelzorgers tegenaan?

Kinderen die opgroeien met ziekte en zorg in de thuissituatie hebben meer problemen dan hun leeftijdgenoten in een normale thuissituatie. Het gaat dan om opgroei- en opvoedproblemen en lichamelijke en emotionele klachten als gevolg van overbelasting en chronische stress door de situatie thuis. Vaak is er sprake van verborgen zorgen: de kinderen en jongeren laten hun eigen zorgen en klachten niet duidelijk

merken. Ze willen hun ouders niet met nog meer problemen opzadelen. Ze vragen geen hulp of weten niet waar ze terecht kunnen. Er ontstaat rolomkering, een situatie waarin ouders afhankelijk worden van hun kinderen. Negatieve gevolgen zijn er niet alleen op korte termijn; mensen die zijn opgegroeid met zorg in de thuissituatie doen op latere leeftijd vaker een beroep op de (geestelijke) gezondheidszorg.

Hoe richt de gemeente haar beleid beter in?

Advies aan de gemeente:

- Benoem jonge mantelzorgers als speerpunt in uw gemeentelijk beleid. Neem de doelgroep op in het jeugd-, Wmo- en onderwijsbeleid. Benoem jonge mantelzorgers in uw inkoopbeleid.
- Maak mogelijk dat bij de indicatiestelling voor hulp in het huishouden de aanwezigheid van een kind of jongere in het gezin niet meetelt bij de indicering.
- Breng in kaart welke organisaties en instellingen in uw gemeente of regio te maken hebben met jonge mantelzorgers. Stuur op samenwerking en op laagdrempelig en samenhangend ondersteuningsaanbod. Met als belangrijkste ingrediënten: herkennen, erkennen en helpen.
- Zorg dat de medewerkers die het keukentafelgesprek voeren, Wmo-loketmedewerkers en mensen van het sociale wijkteam getraind en geschoold zijn in het herkennen en ondersteunen van jonge mantelzorgers. Vaak doet de volwassen mantelzorgers de aanvraag voorondersteuning vanuit de Wmo. Vraag dan ook naar de belasting van kinderen in het gezin.
- Spreek scholen aan op hun signalerende functie en stimuleer voorlichtingslessen over het thema mantelzorg, zowel aan leerlingen als aan docenten. Steunpunten Mantelzorg kunnen deze verzorgen. Bevorder de deskundigheid van leerplichtambtenaren.
- Heb oog voor risicogroepen binnen de doelgroep, zoals jongeren die zorgen voor een ouder met een psychiatrische aandoening. Stimuleer beleid op jonge mantelzorgers bij organisaties in de GGZ.
- Werk samen met jeugdgezondheidszorg, scholen, zorg- en welzijnsinstellingen, organisaties voor mantelzorgondersteuning en het Centrum voor Jeugd en Gezin. En zorg dat deze organisaties actief beleid ontwikkelen op jonge mantelzorgers en dit ook op hun website vermelden.
- Betrek jonge mantelzorgers en hun belangenorganisaties bij beleid dat hen aangaat. Kijk voor tips over jongerenparticipatie op www.toolkit-jeugdparticipatie.nl

Partijen die een rol spelen in het lokale mantelzorgbeleid

Relevant voor jonge mantelzorgers zijn partijen als het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG), huisartsen, GGD, jeugdartsen, scholen, thuiszorg- een GGZ-organisaties.

Meer informatie over dit thema op www.mezzo.nl

- Informatie voor professionals over het ondersteunen van jonge mantelzorgers.
- Informatie voor jonge mantelzorgers.
- De regioadviseur van Mezzo kan u adviseren over het Wmo-beleid en over herkenning en ondersteuning van jonge mantelzorgers in uw gemeente.
- Het Mezzo Model Informele Zorg laat zien hoe u lokaal samenwerkt aan goede ondersteuning van informele zorg.

Meer weten?

Mezzo is de landelijke vereniging die opkomt voor iedereen die zorgt voor een ander. Als familielid, buur, vriend of 'gewoon' uit solidariteit. Samen met 350 aangesloten organisaties bieden we informatie, advies en steun aan mantelzorgers en zetten we zorgvrijwilligers in bij hulpvragers.

Jonge Mantelzorgers is onderdeel van de reeks Informele Zorg, een reeks advieskaarten over diverse thema's die Mezzo heeft ontwikkeld voor belangenbehartigers. Andere delen zijn verkrijgbaar op de website van Mezzo: www.mezzo.nl/advieskaarten

Contact Mezzo

Mezzo

030-659 22 22
info@mezzo.nl
mezzo.nl

Mezzo Mantelzorglijn

0900-20 20 496 (10 ct/pm)
mantelzorglijn@mezzo.nl